

**STIFTFESTIVAL
2025 | 2028**

**VERBINDING
VANUIT MUZIEK**

STIFTFESTIVAL

STIFTFESTIVAL

INHOUD

“Het festival is in 2004 geboren, op een magische plek in Twente. Dit moest een avontuurlijk festival worden met veel ruimte voor nieuwe muziek en premières. Een festival met doorwrochte thematische programmering en op een relevante manier inspelend op wat er gebeurt in de wereld. Maar bovenal moest het een festival worden dat als trefpunt voor musici uit de hele wereld met wijd uiteenlopende achtergronden en culturen zou dienen en een plek waar jonge talenten naast topmusici zouden spelen. Dit zou de plek worden waar wij de rijke tradities en natuur van Twente omarmen, vieren en naar buiten brengen. Het Stiftfestival is ons muzikale thuis.”

Daniel Rowland

Inmiddels is het Stiftfestival, een negendaags zomerfestival in Twente, een festival vol kamermuziek van wereldklasse en veelbelovend jong talent op bijzondere, op zowel intieme als grootse locaties, met de pracht van Twente in de schijnwerpers.

Onder bezielende leiding van oprichter en artistiek leider Daniel Rowland fungeert de eeuwenoude Stiftskerk in Weerselo, een beschermd dorpsgezicht, al twintig edities als het centrum van dit festival.

01	OVER ONS	3
	DOELSTELLINGEN	3
	PROFIEL	3
	CODES	3
	TERUGBLIK	4
02	2025 2028 VERBINDING VANUIT MUZIEK	5
	ARTISTIEKE VISIE	5
	AANPAK	5
	SAMENWERKINGEN	6
	FESTIVALELEMENTEN	8
03	TALENT	14
04	PUBLIEKSFUNCTIE	15
05	INBEDDING	18
	REGIONALE DYNAMIEK	18
	LOKALE FINANCIERING	19
	LOKAAL TALENT	19

STIFT FESTIVAL ORGANISATIE

Artistiek leider Daniel Rowland
Zakelijk leider Ilonka van den Bercken
Producent Kim Eldering
Repetitie- en artiestencoördinator/ticketingmedewerker Annemarie van Huet
Marketingmedewerker Leontine Zantinge
Coördinator bladmuziek Jessy Meiser

Dagproducenten Jurriaan Poesse, Irene de Haan
Vervoerscoördinator Anne Bareman
Development & fondsenanalyse Esther Ledeboer
Vrijwilligerscoördinatoren Ineke Luberti en Marijke Klaas
Beschermvrouwe Anny Blenken Blijdestein
59 vrijwilligers
17 gastgezinnen

Ontwerp Annelies Frölke
Fotografie Serban Mestecaneanu
BESTUUR
Voorzitter Frans van Vught
Penningmeester Marcel Wijnen
Algemene bestuursleden Yasmin Hilberdink
Jan Melief
Meta Vaandrager
Marianne van de Steeg

STICHTING STIFT
International Music Festival (ANBI)
Sniedershorst 59, 7531 KL Enschede
IBAN NL20RABO0128252707
KvK 50126482
RSIN 822561918
Contactpersoon
Ilonka van den Bercken
ilonka@stiftmusicfestival.nl
06 112 885 41
www.stiftmusicfestival.nl

OVER ONS

De missie van het Stiffestival is een avontuurlijke verkenning van de dynamiek en vitaliteit van (klassieke) muziek en aanverwante kunstvormen en het verleggen van grenzen om te inspireren en te verbinden. Het festival stimuleert jong talent, bevordert een muzikale beleving van internationaal topniveau en creëert ruimte voor onverwachte ontmoetingen en ontdekkingen, geïnspireerd door het karakteristieke Twentse landschap.

DOELSTELLINGEN

Met de programmering voor 2025-2028 wil het Stiffestival de actualiteit van en verrijking door klassieke muziek bevorderen door:

- > Met partners invulling ontwikkelen voor de festival-edities die leiden tot meerstemmigheid in de programmering met **ruimte voor dialoog en participatie**: met Oorkaan focus op jeugd en participatie, met Het Britten Jeugd Strijkorkest focus op stimuleren lokaal talent, met de klankbordgroep signaleren wat er in de regio speelt en met Muziekcentrum Enschede krachten bundelen op gebied van zichtbaarheid en uitdragen van klassieke programmering
- > Haar **zichtbaarheid en benaderbaarheid vergroten** door het jaar heen, dus ook buiten de festivalperiode tijdens Midwinterfestival en Stiff Musical Encounters en als facilitator van Stiffestival Online: jaarrond zichtbaar, achtergrondinformatie, verbreding en Vrienden-portaal
- > De **culturele bloei van Twente stimuleren** door streektaal, cultureel erfgoed en natuur naar voren te brengen
- > Met zijn activiteiten **bij te dragen aan de verdieping van het thema en de muzikale canon**. We geven aandacht aan de verschillende niveaus waarop Stiffestival beleefd kan worden: als bezoeker, participant of maker. Door bijvoorbeeld sterke thematische muzikale festivalprogrammering, participatie in programmaonderdelen zoals het Stiffkoor en als maker in een thematisch gerelateerd project voorafgaand- of tijdens het festival
- > Musici én publiek stimuleren om te **zoeken naar het avontuur en grensverlegging** in haar programmering: als hoeder en stimulator van jong talent: via het Young Artist programma en de Stiff Musical Encounters, als curator van nieuwe composities, als host van de Vladimir Mendelssohn Composition Competition én als opdrachtgever voor nieuwe composities.

- > Alle **medewerkers en vrijwilligers optimaal in hun kracht te kunnen laten werken**. Als werkgever in en voor de regio zetten wij ons in voor verdere professionalisering en persoonlijke groei van de medewerkers en vrijwilligers. O.a. door ruimte voor inzet van persoonlijke waarden in het werk, (door)groeimogelijkheden, autonomie en beschermende factoren te bieden op de werkvloer

PROFIEL

Het Stiffestival steunt op vernieuwing, talentontwikkeling en samenwerking met andere kunstvormen.

Sinds de start omarmt het festival nieuwe muziek en wereldpremières naast bekend repertoire. Het biedt een podium aan zowel gevestigde namen, bekend zowel binnen als buiten Nederland, als aan opkomend talent, onder de noemer Stiff Young Artists. Talentontwikkeling is altijd een essentieel onderdeel geweest en blijft een rode draad in alle activiteiten. Met het Midwinterfestival en Stiff Musical Encounters in het voorjaar markeert het Stiffestival het hele jaar door de culturele agenda. Het recent ontwikkelde platform, Stiffestival Online biedt verdieping rondom de programma's.

Terwijl het festival diepgeworteld is in de regio, geniet het nationale- en internationale bekendheid. Publiek-binding is sterk: bezoekers keren graag terug vanwege de unieke sfeer en interacties met de locaties, variërend van familieconcerten tot late night-optredens, van de intieme wandelconcerten tot het indrukwekkende gevulde voorplein van Kasteel Twickel voor het openingsconcert met 800 bezoekers. Ze genieten van de intieme sfeer van de Stiftskerk en de persoonlijke benadering rondom de concerten.

Het festival, stevig verankerd in Twente's culturele netwerk, blijft nieuwe verbindingen zoeken. Het aantal concertlocaties is uitgebreid, inclusief nieuwe erfgoedlocaties, vaak in de open lucht. Samenwerking met diverse culturele partners en een team van ruim vijftig vrijwilligers vormt een solide basis voor de organisatie van het festival.

CODES

Wij hebben de afgelopen jaren met bewuste inspanning de drie culturele codes toegepast en de principes en richtlijnen geïntegreerd in alle aspecten van de festivalorganisatie. De toepassing van deze codes worden regelmatig geëvalueerd en indien nodig aangepast en de effectiviteit ervan te waarborgen om ervoor te zorgen

dat deze principes worden nageleefd. Alle betrokken partijen, bestuur, staf, musici, vrijwilligers, partners en publiek worden meegenomen in het nastreven van de codes. De uitwerkingen en aandachtspunten zijn verwerkt in ons projectplan. Stiffestival is lid van de belangenorganisaties Kunsten '92 en aspirantlid van de NAPK (per 2024) en neemt deel aan de Ketentafel freelance klassieke musici o.l.v. PACCT om collectieve gedachten te vormen over fair pay in de sector.

TERUGBLIK 2021 | 2024

Publiek Het Stiffestival heeft in 20 jaar een gewaardeerd merk en een duurzame relatie met het publiek opgebouwd. Volgens onderzoek van I&O Research (april 2023) werd het Stiffestival als meest populaire evenement van de beeldbepalende evenementen in Overijssel gewaardeerd door het publiek. Ook uit het eigen publieksonderzoek (september 2023) kwam de grote waardering voor het festival naar voren. Vooral de muzikale kwaliteit, de sfeer en de bijzondere locaties worden vaak genoemd. Nog niet eerder in de afgelopen 19 jaar werd het festival zo goed bezocht als in 2023 met ruim 5100 bezoeken. Dat is een mooie beloning voor een periode die allerm minst rustig is verlopen.

Organisatorisch Het coronajaar 2021 dwong het Stiffestival tot overleven, waarbij het festival creatief omging met afstand en bezoekersmaatregelen, resulterend in succesvolle streamings en bijzondere live uitvoeringen. In 2022, met een directiewissel en vernieuwd productioneel team, herzag het festival de organisatiestructuur voor meer effectiviteit. De prioriteit lag op het versterken van de productionele inzet, wat resulteerde in een vernieuwd draaiboek. Het repetitieschema voor musici werd ruim voor het festival vastgelegd, wat werkdruk verminderde. Daarnaast werden verbeteringen doorgevoerd in processen rondom verblijf, catering, en locatie-opbouw. Over de editie van 2023 zei één van de langst deelnemende musici: 'Het was een zeldzaam soepel verlopend Stiffestival dit jaar, mijn complimenten...'

Toen de oorlog in Oekraïne in februari 2022 uitbrak, organiseerde het Stiffestival op 3 april een benefietconcert in samenwerking met Wilmlink Theater en Muziekcentrum Enschede. Het voltallige Stiffestival Orkest en solisten traden op, waarbij €25.000 werd opgehaald voor de slachtoffers. Sindsdien spant het festival zich extra in om jong talent uit Oekraïne te ondersteunen, met kansen zoals deelname aan de Stiff

Musical Encounters en optredens. In 2023 hebben we extra aandacht gegeven aan de marketing vanwege achterstallig onderhoud. Het budget voor marketing werd verdubbeld, een strategisch marketingplan werd ontwikkeld, en er was een wisseling van de wacht met meer toegewezen uren voor de nieuwe marketeer.

Artistiek Tegen dit decor wist artistiek leider Daniel Rowland met zijn kenmerkende en ongeëvenaarde energie elk jaar weer een boeiend programma samen te stellen. Memorabele momenten uit de afgelopen periode omvatten onder andere de uitvoering van het veeleisende Violconcert '3 Curious Loves' van Isidora Zebeljan, waar de juiste mix van mensen, sfeer en inspiratie ongekende prestaties mogelijk maakte. Zeker moet ook genoemd worden de ontroerende ontmoeting tussen de 77-jarige componist Peteris Vasks met diverse musici waar hij werd geraakt door hun uitvoering van zijn muziek in de Twentse natuur (2022). Het Shostakovich-kwartettenproject (2021) in de 15e-eeuwse Stiftskerk, waar gerenommeerde en jonge kwartetten samenkwamen in een persoonlijk en artistiek indringend project dat jong talent omarmde. Het concert waarbij Mozart's Requiem werd onderbroken door 'Black Angels' van George Crumb (2022) leverde een bijzonder indrukwekkende en emotionele ervaring op.

De meest recente editie *A Mediterranean Voyage* in 2023 was vernieuwend op het gebied van publieks-samenstelling, onze rol als maatschappelijk betrokken festival en de invulling van ons programma met o.a. participatieve activiteiten. De concepten Stiffkoor en Stiftsalon zijn hier een voorbeeld van. De samenwerking met Meltem Halaceli die als geboren en getogen Bornse met Turks Alevitische achtergrond gaf een persoonlijk verhaal dat een nieuwe doelgroep aansprak. *'Jouw verhaal is mijn verhaal! Ik voel zo een grote herkenning!'* aldus een bezoeker van de Stiftsalon. Daarmee was Twente negen dagen lang ondergedompeld in een rijk en divers programma dat muzikaal Cádiz met Isfahan verbond, Cairo met Palermo en Damascus met Tetouan. Dit leverde bijzondere verbindingen en een kleurrijke meerstemmigheid op waarmee we verbanden konden leggen vanuit de geschiedenis met onze bijdrage in het nu. Een mooi voorbeeld daarvan was het openingsconcert waar de Egyptisch/ Australische ud-speler Joseph Tawadros zijn eigen muziek samen liet komen met The Uncertain Four Seasons en het Stiffestival Orkest op een uitverkocht voorplein van Kasteel Twickel.

In de middeleeuwse Plechelmusbasiliek in Oldenzaal, zorgde een diverse groep artiesten, waaronder een zanger uit Teheran, de eerder genoemde Joe Tawadros op ud, een Zweeds/Chileense mezzo-sopraan, een internationaal strijkkwartet en het festivalorkest voor een indrukwekkend optreden. Een sterke verbinding tussen muziek en actuele gebeurtenissen werd gelegd in de première van Aftab Darwishi's 'Map of Freedom' (2023), een werk gebaseerd op Perzische poëzie over de vrijheidstrijd van vrouwen.

Schrijvers Abdelkader Benali en Meltem Halaceli ondersteunden het festivalthema met hun visie, netwerk en deelname, waardoor het concept van de Stiftsalon ontstond en de rol van de schrijver(s) versterkt werd als vast onderdeel met een festival-essay. Benali en Halaceli blijven overigens betrokken als adviseurs. Met de kinderopera Noyes Fludde van Benjamin Britten i.s.m. Theater Sonnevank borduren wij in 2024 hierop voort.

2025 | 2028 VERBINDING VANUIT MUZIEK

ARTISTIEKE VISIE

Het is onze overtuiging dat het festival kan fungeren als een muzikale viering en ook als een progressieve, avontuurlijke en inclusieve plek. Het is een 'vrijplaats' waar creatieve geesten samenkomen, omringd door natuur en doordrenkt van oude tradities, een plaats waar vrijheid en geborgenheid hand in hand gaan. Hier vinden ontmoetingen plaats die anders wellicht nooit zouden hebben plaatsgevonden, waarbij diversiteit en vernieuwing worden omarmd. Dit alles vormt de kern van onze filosofie en wordt weerspiegeld in onze programmering. Zo kan het Stiftfestival zowel bestaand als nieuw publiek op een informele manier laten ontdekken dat klassieke muziek actueel is en blijft. Het festival concentreert zich op thema's die maatschappelijk, politiek en cultureel relevant zijn. Onze inzet is gericht op het bevorderen van de culturele bloei van Twente dat bekend staat om zijn rijke textielgeschiedenis, prachtige natuur, sterke gemeenschapszin (het beroemde Noaberschap!) en onderscheidende dialect. Dit Twentse DNA laten we terugkomen in keuzes voor concertlocaties en erfgoed en bewust werven van lokaal personeel en vrijwilligers. We streven naar verbinding door samenwerkingen met lokale en internationale partners en verweven participatieve projecten in onze programmering.

Excellente kwaliteit is de standaard in alle aspecten van ons festival: van het aantrekken van (inter)nationale topmusici tot het creëren van een ultieme publieksbeleving. Talentontwikkeling neemt een belangrijke plek in, waarbij we muzikaal talent een podium bieden om zich

te ontwikkelen en te presenteren aan een breed publiek. We omarmen avontuur door middel van interdisciplinaire programma's, ongewone bezettingen en de zorgvuldige selectie van thema's voor elk festival. Ons digitale platform, waar het Stiftfestival vanaf 2024 levendige content aanbiedt resulteert in een hybride festivalervaring en stimuleert de ontdekking en de betrokkenheid van het publiek. Hiermee pakt Stiftfestival de rol als cultuurverbinder op door vanuit de programmering een bredere vertaling te maken in muziek, woord en beeld en daarop geïnspireerde activiteiten.

AANPAK

De jaarlijkse programmering wordt vormgegeven in samenwerking met muzikale collega's uit het netwerk van Daniel en adviseurs. Een vaste kern van om en nabij 15 musici wordt jaarlijks aangevuld tot ca. 40 met bijzondere gasten, waardoor een dynamisch en inspirerend systeem ontstaat voor alle artiesten. Het festival dient als een levendig platform dat experimenten aanmoedigt, interactie met het publiek stimuleert, diverse muziekgenres presenteert en klassieke werken uitvoert. Dit alles in een bandbreedte van een Middeleeuws kerkje tot grote concertzaal en alles daartussenin te midden van het prachtige Twentse landschap. Het festival omarmt een ambitieus project in 2024 dat gericht is op gemeenschapsbetrokkenheid, waarbij amateurs samenwerken met partners zoals Theater Sonnevank en lokale organisaties. Hierdoor en door de strategische stappen in voorgaande jaren op gebied van productie, marketing

en programmering is het Stiffestival goed gepositioneerd voor toekomstig succes, met een sterke nadruk op culturele verbinding en muzikale diversiteit.

Het Stiffestival creëert een gastvrije omgeving waarin musici gedijen, samenwerkingen bloeien en blijvende vriendschappen ontstaan. Het heeft zelfs geleid tot nieuwe muzikale projecten en enkele huwelijken zijn voortgekomen uit ontmoetingen tijdens het festival! Daniel benadrukt de focus op avontuur, originaliteit en het omarmen van nieuwe muziekstukken: *“Het festival tracht elk stuk te behandelen alsof het gloednieuw is, met toewijding en vuur. Dit concept weerspiegelt in de programmering, geworteld in het opdracht geven voor nieuwe werken en geïnspireerd door contrasten en actuele thema’s, zoals bijvoorbeeld ‘A Mediterranean Voyage’ in 2023 dat de historische rol van Sicilië als culturele smeltkroes belichtte en een pleidooi tegen nationalisme bood.”*

De programmering ontstaat uit inspirerende ontmoetingen, reizen, onderzoek en een leven gewijd aan muziek. Via samenwerkingen en feedback van betrokkenen, gericht op progressieve, inclusieve en uitdagende waarden, ontstaat een thematische programmering die als een verhalende puzzel werkt door de festivalweek heen, met diepgang, contrasten, dilemma’s en emotie.

Een klankbordgroep, opgericht in 2023, biedt inzichten en inspiratie uit de Twentse regio voor zowel artistieke als zakelijke beslissingen. Deze groep fungeert als partner voor brainstormsessies en levert waardevolle input over regionale dynamiek, verrijkend voor de programmering en publieksbereik van het festival. Op dit moment bestaat de groep uit vijf leden met uiteenlopende profielen als theaterprogrammeur, streektaalexpert en projectmanager, musicus met lokale muziekpraktijk, diversiteits- en inclusie expert en schrijver met lokale roots.

Na het uitwerken van ideeën volgt een realiteitscheck met het productie- en marketingteam om de haalbaarheid te beoordelen. Vervolgens wordt het geplande festivalprogramma omgezet in een concreet projectplan, gaat de fondsenwerving van start en wordt het repetitieschema opgesteld. Hierbij gaat veel aandacht uit naar realistische werktijden en het creëren van een emotionele veilige werkomgeving om preventief verzuim wegens psychische klachten te beperken/vermijden. Het Stiffestival haalt hier informatie over op bij verschillende bronnen als NAPK

en vakliteratuur. Het beleid rondom fair pay wordt toegelicht bij de begroting.

SAMENWERKINGEN

Elk festival ontstaat er een bijzondere samenstelling van musici die op het festival komen spelen. Samen met onze partners creëren we producties en activiteiten die de belangen van alle betrokkenen overstijgen en verder gaan dan de individuele doelstellingen van elke organisatie. Alle genoemde partners in dit plan zijn benaderd. Geïnspireerd door het thema zoeken wij samenwerkingen met musici en/of ensembles met verrijkende expertise uit de wereld van barok of jazz en uit landen en streken als het Midden-Oosten, India en Zuid-Afrika of juist in een bijzondere samenstelling of vanuit de doelgroep die zij weten te bereiken. Dit zijn o.a. Consensus Vocalis, Rembrandt Trio en Combattimento. waar we in overleg programma’s mee ontwikkelen en werken met een uitkoopsom. Daarnaast werken wij samen op basis van co-productieschap waarbij financieel risico gedeeld gedragen wordt in de vorm van gesloten beurzen, partage of om-niet beschikbaar stellen van diensten en/of onderdelen. Dit geldt voor Oorkaan, De Vladimir Mendelssohn Composition Competition, Muziekcentrum Enschede, Phion, Osnabrück Festival en Het Britten. Deze laatste vier lichten wij toe bij het hoofdstuk Inbedding.

Oorkaan

We starten een meerjarige samenwerking met Oorkaan. Wij vinden elkaar in onze gedeelde missie om zoveel mogelijk kinderen van alle niveaus en alle sociale en culturele achtergronden in aanraking te laten komen met de oneindige wereld van de mondiale klassieke muziek. Gezamenlijk willen wij jong publiek in Twente bereiken.

Dit gaan wij doen door:

- > een productie van Oorkaan op Stiff, met een link naar het thema
- > workshop/masterclass Oorkaan-Methode met kinderen uit Twente en het Oorkaan Ensemble
- > het model van Oorkaan van de Kinderraadte gebruiken en opzetten in Twente. Mogelijkheden tot uitwisseling, zie INBEDDING

De methode die Oorkaan heeft ontwikkeld om tot theatrale concerten te komen zal vanuit ons partnerschap komende jaren ook een rol spelen in ontwikkeling van de Stiffmusici zelf. Deze internationaal erkende benadering om met akoestische, mondiale klassieke muziek een theatraal concert te maken richt

zich enerzijds op het creëren van scenisch materiaal op basis van de muziek en de musici, en anderzijds op de ontwikkeling van de musicus tot veelzijdig performer. Makers en musici kunnen zich deze Methode eigen maken d.m.v. Masterclasses o.l.v. Caecilia Thunnissen en haar artistieke team. Er wordt tijd ingeruimd in de voorbereiding om de Oorkaan Methode een rol te laten spelen in de uitvoering van het festivalprogramma. Hierdoor kunnen de concertvormen blijven vernieuwen en wordt er ook aan doorgewinterde topsolisten een uitdaging geboden. Door samen op te trekken in verschillende voorgenomen programmaonderdelen vergroten wij de mogelijkheden voor jong talent en de 'vaste musici' om kennis te maken en samen te werken en het festival op onderdelen aantrekkelijk te maken voor jong publiek.

Vladimir Mendelssohn Composition

Competition (VMCC): Vanaf 2025 zal Stiffestival voor 3 jaar gastheer zijn van dit concours dat een eerbetoon is aan Vladimir Mendelssohn: musicus, mentor en geniale festivalleider. Het concours staat jonge componisten bij en verbindt festivals zoals Kuhmo Chamber Music Festival (FI), Storioni Festival, Delft Chamber Music Festival, Kammermusikfest Sylt (DK), Classic Con Brio Chamber Music Festival Osnabruck, Cividale del Friuli, Festival Concertando in Rome, Staunton Music Festival (UK) Sonoro Festival (RO), Konvergenzie Bratislava en anderen. De thema's van de concoursen zijn gekoppeld aan de festivalthema's: in 2025 'Noorderlicht', 2026 'Roots and Wings', 2027 'Beethoven!' Dit concours sluit aan bij de doelstellingen van Stif om een podium bieden aan nieuwe muziek van componisten uit binnen- en buitenland. Door het inzetten van ons internationale netwerk van bevriende festivals met prestigieuze podia, creëren we belangrijke speelplekken voor deze nieuwe composities. De jury van het concours zal in 2025 bestaan uit o.a. Olli Mustonen, Calliope Tsoupaki, Minna Pensola, en in 2026 uit o.a. Giovanni Sollima en Peteris Vasks.

CrossTIC

CrossTIC is een netwerk platform waar kunstenaars en cultuurmakers die in Twente (willen) wonen en werken worden geselecteerd voor verschillende crossmediale ontwikkelingstrajecten waarin interactieve toepassingen of andere technologische omgevingen centraal staan. Wij vinden elkaar in de gedeelde missie om 'de makers van de toekomst' te ondersteunen en te begeleiden en Twente aantrekkelijker te maken voor zowel nieuwe makers als hun publiek'. Stiffestival en Cross-TIC

starten hun eerste samenwerking vanuit een onderzoekstraject dat in voorjaar van 2024 plaatsvindt. Hier wordt een kunstenaar uit het netwerk van CrossTIC gekoppeld aan een Young Artists van het Stiffestival. In 2025 en 2026 borduren wij hierop voort.

Consensus Vocalis

Het Stiffestival en Consensus Vocalis versterken elkaar als lokale en gerenommeerde partners. Deze samenwerking realiseert een solide aanwezigheid in de regio en vergroot de artistieke impact in de regio. Sinds 2016 hebben Stiffestival en Consensus Vocalis elkaar op Twentse bodem gevonden in spraakmakende producties als Dido & Aeneas, Distant Light (inclusief cd-opname met componist Peteris Vasks als 'Tonmeister') en een bijzondere uitvoering van Mozart's Requiem. Deze dierbare en succesvolle samenwerking wordt ook in de periode 2025-2028 voortgezet met onder andere een project rondom de Kalevala (muziek van Tormis, Mäntyjärvi en Sibelius) in 2025 en een gloednieuwe bewerking van Die Schöpfung (Haydn) in 2026.

Combattimento

De samenwerking met Combattimento vormt een verrijking van onze programmatische mogelijkheden. Het ensemble van clavicinist/organist Pieter Dirksen en violiste Cynthia Freivogel is gespecialiseerd in barokmuziek, die met diepgaande specialistische kennis gespeeld wordt met moderne stemming. Projecten met Stiffestival omvatten 'Vivaldiana': een project rond de vele versies van 'La Follia' waarbij we opdrachten verstrekken voor gloednieuwe variaties uit de jazz (ook i.s.m. Rembrandt Frerichs), barok en hiphopwereld en o.a. een première van reconstructie van onvoltooid dubbelconcert van Vivaldi door Pieter Dirksen. In 2028 maken we een project waarbij we met Combattimento én Consensus Vocalis op zoek gaan naar de vele (verborgen) codes en numerieke mysteries in de muziek van Bach.

Tonality

Tonality is de noemer waaronder de projecten van jazzpianist en componist Rembrandt Frerichs samengebracht worden. In 2023 klonk de première van Rembrandt's Trippelconcert (Stifto opdracht) en zoeken wij verder naar verdieping en verbreding van niet westerse en geïmproviseerde muziek in de festival programmering. O.a. een bewerking van 'Traktatus MMXXII' (2026) en met de festival musici en de Young Artists de wereld in de (verborgen) numerieke codes

en reeksen in de oude muziek, jazz en muziek uit het midden oosten (2028).

FESTIVALELEMENTEN

Stiftfestival streeft ernaar een levendige, inclusieve en boeiende festivalomgeving te creëren voor zowel bezoekers als musici en crew waarbij bezoekers kunnen luisteren, leren en dieper inzicht kunnen krijgen in het thema van het festival, terwijl ze genieten van de artistieke expressies én experimenten van musici en artiesten met een diversiteit aan talent. Dit krijgt invulling vanuit verschillende al dan niet wisselende festivalelementen als:

Festivalcomponist Het Stiftfestival nodigt elk jaar twee festivalcomponisten uit die geografisch, generationeel, cultureel divers maar ook complementair zijn. Zij spelen een cruciale rol in de artistieke richting van ons festival, door het vormgeven en samenstellen van een deel van het programma met behulp van hun unieke muzikale stem, thematische visie en eigen composities. Zij zijn tijdens de week aanwezig, aanspreekbaar en betrokken bij het repetitieproces en de concerten. In de laatste jaren waren dit oa Peteris Vasks, Elena Firsova, Aftab Darwishi, Rembrandt Frerichs en Isidora Zebeljan. In 2024 zijn dit Osvaldo Golijov en Marcelo Nisinman.

Festivalschrijver

De festivalschrijver geeft een filosofische beschouwing op cultuur in het algemeen en het festivalthema in het bijzonder. Dit wordt gepubliceerd in een festivalessay en uitgedragen in een lezing en podcast waar het thema wordt besproken. Dit draagt bij aan een bredere culturele dialoog die o.a. gevoerd wordt tijdens de Stiftsalons en tijdens de Q&A's rondom de concerten. Wij zoeken naar schrijvers die een binding hebben met het thema maar ook binding met de regio kan een rol spelen en schrijvers die een theateraal aspect naar voren kunnen brengen. Zo waren schrijvers Meltem Halaceli (2023) en Ellen Deckwitz (2024) beide opgegroeid in Twente en hadden schrijvers Abdelkader Benali en Ruben Jacobs (2022) een duidelijke binding met het thema.

Het Stiftfestival Orkest De musici spelen naast de kleinere kamermuziekbezettingen ook in een aantal programmaonderdelen samen als festivalorkest. Dit geeft de mogelijkheid om (kamer)symfonisch en operarepertoire te spelen. Het Stiftfestival Orkest is ook de plek waar de Young Artists side-by-side spelen met de festi-

valmusici en rijke ervaring opdoen in de samenwerking met de festivalcomponist, en de solisten. Het orkest heeft inmiddels drie cd's opgenomen (Challenge Records) in 2019 het vioolconcert van Peteris Vasks Distant Light, de Four Seasons Recomposed van Max Richter in 2023. Een hommage aan Isidora Zebeljan volgt in het najaar van 2024.

Stift Solos De dagelijkse Stift Solos zijn intieme sessies waar een festivalmusicus een eigen programma invult en zijn/haar creatieve processen, inspiraties en de rol van experiment in zijn werk toelicht.

Het Stiftkoor Alle liefhebbers van zang kunnen zich aanmelden om met het speciaal samengestelde Stiftfestivalkoor mee te zingen o.l.v. dirigent Jurriaan Poesse met repertoire dat het festivalthema weerspiegelt en voor elk niveau toegankelijk is en resulteert in een uitvoering als onderdeel van het programma.

Stiftsalon Het is de 'speeltuin' voor de festivalschrijver om het thema te verkennen met tekst, muziek, gesprek of improvisatie. Dit is onderdeel van de festivalprogrammering en kan op verschillende locaties plaatsvinden.

Fietsconcerten De Fietsconcerten zijn inmiddels een begrip en een erg populair programma onderdeel. Op ca. 20 minuten fietsafstand van elkaar programmeren we drie korte concerten op verschillende (buiten) locaties. Wij toetsen deze fietsroute op begaanbaarheid voor mindervaliden met aangepaste fiets. Wij werken hierin samen met de Stichting Landschap Overijssel die veel ervaring heeft in het organiseren van publieksactiviteiten in de natuur. Dit garandeert een optimale integratie van cultuur en natuur.

Stift Unbound Een jaarlijks terugkerend concept met multidisciplinaire invulling.

Midwinterfestival In de sfeervolle laatste dagen van het jaar (28/29 december) brengen Daniel Rowland en een aantal van zijn muzikale vrienden zes programma's met kamermuziek.

2025: NORDIC LIGHT

Het festival 2025 staat in het teken van een viering van de muziek en culturen van de noordelijke landen en volkeren, waaronder Scandinavië, Finland, de Baltische staten, Schotland en IJsland. Naast de bekende en minder bekende 'klassieke' noordelijke

componisten, bieden we ruime aandacht aan de muziek en cultuur van de Sami/Inuit-gemeenschappen. Deze regio's kenmerken zich door lange, donkere winters en de fenomenale witte zomernachten. De interpretatie van het magische Noorderlicht verschilt onder de verschillende volkeren: van een troostende verbinding met overledenen, voorouders en goddelijke aanwezigheid tot het angstwekkende en gevaarlijke, gezien als wraakzuchtige vijanden of brengers van onheil. Het is opmerkelijk en intrigerend hoe, in een wereld van ijs, kou en eindeloze nachten, het Noorderlicht een universeel element vormt - een bindende factor waar iedereen zijn eigen betekenis aan kan geven. Dit thema heeft ook symbolische waarde, waarbij het Noorderlicht staat voor het licht aan de horizon, een veelzeggend symbool van hoop en verwachting.

Het festival belicht werken van zowel bekende als minder bekende Scandinavische componisten, met speciale aandacht voor twee kerngebieden: Finland en volksmuziek/culturen. Daniel over het thema: *“Finland heeft een persoonlijke betekenis voor mij door eerdere ervaringen tijdens het Kuhmo Festival, waar ik briljante musici en creatieve geesten heb ontmoet. De Finse muziekwereld is eigentijds, gedurfd en vol trots. De hulde aan Finland tijdens het festival brengt kleurrijke persoonlijkheden naar het Twentse/Nederlandse publiek.”*

Het tweede focuspunt ligt op volksmuziek en -cultuur, inclusief de rijke tradities van noordelijke volkeren zoals de Sami in Lapland, de unieke muziek uit IJsland en de kenmerkende keelzang van de Inuit. Dit jaar zal ons festival hoofdzakelijk worden gevuld door musici uit het noorden, wat authenticiteit en een opvallende identiteit belooft voor Festival 2025. De 700e verjaardag van Enschede vieren we met een groots concert in het Van Heek Park in het centrum met een nieuwe compositie voor viool, slagwerk en een samengestelde harmonie door lokale talenten met o.a. de Vriezeveense Harmonie en een picknickconcert met appeltaart van Schenkerij Watez, die zinnvolle en gezellige dagbesteding biedt aan mensen met een verstandelijke beperking.

Festivalcomponisten 2025

De briljante Finse pianist en componist **Olli Mustonen** zal een nieuw werk schrijven voor Stift, naast een breed scala aan composities van zijn hand die zullen worden uitgevoerd. Zijn repertoire omvat stukken voor solo-instrumenten, kamermusiekensem-

bles en optredens met het festivalorkest, waaronder verschillende Nederlandse première's. Zo zal ook de Nederlandse première van 'Towards the Light' voor fanfare bezetting klinken.

Vilma Jää is een veelzijdige muzikant, zangeres, componist, violist en onderzoeker die zich bezighoudt met volksmuziek, popmuziek en opera. Haar bijdrage aan de recente opera 'Innocence' van Kaija Saariaho kreeg wereldwijd veel lof van critici. Jää's expertise ligt in eeuwenoude Finno-Oegrische vocale technieken, die ze heeft ontwikkeld tijdens haar studie volksmuziek aan de Sibelius Academie van de Universiteit van Kunsten Helsinki, waar ze in 2021 is afgestudeerd met een Master of Music. In haar solowerk verweeft Vilma Jää deze geprezen volkszangtechnieken met elektronische muziek, wat resulteert in een unieke samensmelting van eeuwenoude verhalen en eigentijdse klanken. Tijdens het festival zal ze bestaande composities presenteren en een nieuw stuk creëren in samenwerking met violiste Minna Pensola, waarbij ze de traditionele kantele (een instrument dat gespeeld wordt in de traditionele muziek van Oost-Finland) integreert en optreedt met het festivalorkest.

Festivalschrijver 2025

Als kind van twee culturen belichaamt **Marit Törnqvist** de rijkdom die dat met zich meebrengt maar ook de worsteling dat die niet automatisch leiden tot een vreedzame synergie. Haar kennis van de Zweedse maar ook noorderlijke culturen, o.a. gevoed door de unieke samenwerking met Astrid Lindgren toen ze jong was, wordt steeds meer gedreven door de noodzaak te laten zien dat er ook een andere kant aan die idylle zit: het weidse noorden voelt zich ook 'te vol' en verdrukt door 'de ander' dat zich laat zien in het opkomende ultrarechtse klimaat in Zweden. Voor Stiftfestival zal zij voortborduren op het boek *De Rode Vogel*, een Zweeds volksverhaal opgetekend door Astrid Lindgren en geïllustreerd door Marit.

Uitgelichte projecten en musici 2025

> **Finnish Tango:** Een unieke tango uit Finland wordt gepresenteerd door accordeonist Niko Kumpuvaara en violist Minna Pensola. Deze tango wordt verbonden met folk- en klassieke muziek. Pirjo Kukkonen benadrukt dat tango-teksten de persoonlijkheid, mentaliteit en identiteit van de Finse bevolking weerspiegelen, vergelijkbaar met volkspoëzie. Centrale thema's zijn liefde, verdriet, natuur en het platteland.

- > **Marzi Nyman (Finland)** Een getalenteerde en veelzijdige gitarist, pianist en componist. Hij zal een 'ABBA Night' uitvoeren met het festivalorkest, waarbij hij briljante bewerkingen van nummers ten gehore brengt.
- > **Focus op Kaija Saariaho** Het gerenomeerde Finse strijkkwartet Meta4 Quartet zal Saariaho's strijkkwartet 'Nymphaea' uitvoeren.
- > **INSOMNIA** Een bijzondere voorstelling waarin Bach/Sitkovetsky's Goldbergs, slaapliedjes, nachtelijke muziek en tango om 4 uur 's ochtends worden belicht.
- > **FINLANDIA** Een nadruk op Sibelius, inclusief de Nederlandse première van Jaako Kuusisto's bewerking van 'En Saga', evenals zelden gehoorde jeugdwerken.
- > **'Blue in Blue in Blue' van Maxim Shalygin** Dit werk, een opdrachtstuk van Stift 2021, is geïnspireerd door 'Vox Balaenae', het gezang van de walvis, in combinatie met Inuit boventoonzang.
- > **Ragnhild Hemsing** Een klassiek en Hardanger-violist die de muziek van Grieg verbindt met de Noorse volksmuziek.
- > Een focus binnen het festival 2025: **Enschede @ 750**. Opdracht ism Harmonieorkest Glanerbrug (+anderen?) voor vioolsolo en harmonieorkest door Joey Roukens (tbc)
- > **Vladimir Mendelssohn Compositie Competitie (VMCC)**
- > **Oorkaan (2025-2028)** Een reeks projecten, met als hoogtepunt een theatrale/gespeelde versie van Beethovens 7e symfonie in 2027.
- > **Enschede 700 jaar** Nieuwe compositie van Egbert van Groningen voor viool, slagwerk en harmonie door Daniel Rowland, Niek Kleijnjan. De 'Stiftharmonie' zal worden samengesteld uit harmonietalenten uit de regio o.b.v. een open call.

Musici 2025 o.a. Vilma Jää - sopraan en boventoonzang (FI), Virpi Raisanen - mezzosopraan (FI), Christoffer Sundquist - clarinet (FI), Minna Pensola & Antti Tikkanen - viool (FI), Ragnhild Hemsing - viool en hardanger viool (NO), Henning Kraggerud (NO) viool, Lilli Majjala - altviool (FI), Ismo Eskelainen - gitaar (FI), Jan Erik Gustafsson - cello (FI/SK), Knut Erik Sundquist - bas (NO), Olli Mustonen - piano en Composer in residence, Irina Sacharenkova - piano (E/FI), Marianna Schirynian (AM/DK) - piano, Marzi Nyman - e-guitar/piano/composer/vocal (FI), Janne Thomsen - fluit (DK), Stian Karstensen - accordeon (NO), Meta4 - strijkkwartet

(FI), Arethusa Quartet: Daniel Rowland, Floor LeCoulte, Dana Zemtsov en Maja Bogdanović.

2026: ROOTS AND WINGS

Het Stifffestival van dit jaar draait om het verkennen van 'diepe wortels en breed-uitslaande vleugels'. Met het thema Roots & Wings gaat een kleurrijk scala aan musici op zoek naar verbindingen tussen eeuwen en culturen, met onverwachte raakvlakken, tijdreizen en gedurfde combinaties. En het dient ook als eerbetoon aan ons thuis: Twente.

Deze regio is doordrenkt van oude tradities, in eeuwenoude kerken en kastelen, omgeven door de natuurlijke schoonheid van de streek. De grijze kerkmuren van de Stiftskerk, de Plechelmus en de Oude Blasius dienen als bronnen van inspiratie, net als de oude eikenbomen op het Stift, die de connectie vormen met lang vervlogen tijden, eeuwen geleden. Daniel Rowland: *"Mijn bezoek aan het Penderecki centrum in Luslawice, nabij Krakau, was inspirerend. Het betoverende arboretum dat Penderecki over vele jaren had aangelegd, beschouwde hij als zijn belangrijkste compositie, vanwege zijn diepe connectie tussen muziek en natuur. Zijn vergelijking van muziek met een boom – met diepe wortels in traditie en takken die hoog reiken – raakte me diep en liet me de kernbetekenis van 'wortels en takken/vleugels' in het leven en in kunst begrijpen."*

Deze editie legt speciale nadruk op de verbinding tussen barokmuziek en de muziek van de 20e/21e eeuw, waarbij 'barok' instrumenten zoals klavecimbel, blokfluit en luit worden gecombineerd met hedendaagse composities. Samen met prominente musici zoals Mahan Esfahani, Erik Bosgraaf en Shunsuke Sato en het Combattimento dat dit jaar het ensemble in residence is, zoeken we naar verbindingen van de barokperiode naar het heden met verschillende projecten. We gaan terug naar waar de diepe wortels van muziek liggen: van componisten als Purcell, Handel en Bach tot de schrijnende dissonanten van Gesualdo. We verkennen diverse muziekgenres, van volksmuziek in Transsylvanië tot de oorsprong van zigeunermuziek van de Roma/Sinti langs de Zijderoute in India. We onderzoeken de ontwikkeling van oude dansvormen zoals Chaconne en Passacaglia, en duiken in de barokvarianten van Vivaldi, Corelli en Locatelli, inclusief nieuwe 'Stift-varianten'. Verder wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van het strijkkwartet vanaf Haydn op. 1, de oorsprong van de tango tot Piazzolla's Maria de Buenos Aires, en een uitgebreid project rond Vivaldi's

'Il Quattro Stagioni', een bron van inspiratie voor hedendaagse componisten. Daarnaast onderzoeken we de wederzijdse inspiratie tussen traditionele Indiase en westerse muziek met concerten als 'A Universal Creation' en 'Romani Roots'. Onze kindervoorstelling is geïnspireerd op Twentse sagen over de Hellehond bij de Tankenberg bij De Lutte i.s.m. Oorkaan.

Musici 2026 Sophie Klussmann - sopraan, Luciana Mancini - mezzosopraan, Fabio Trümpy - tenor, Tomas Kildisius - bas, Shunske Sato - barokviool, Hugo Ticcianti - viool en dirigent, Erik bosgraaf - blokfluit, Mahan Esfahani - clavicimbel, Sukhvinder Singh 'Pinky' - tabla, Manu Delagu - hand drum, Marcelo Nisinman - bandoneon en componist, Shuan Chai - piano & fortepiano, Edson Xavier - dans en choreografie, Christos Constantinou - video projecties, Combattimento, Oorkaan, Het Britten, Stiffestival Orkest, Vladimir Mendelssohn Competition Jury: Giovanni Sollima, Peteris Vasks (Finale), Calliope Tsoupaki, Daniel Rowland, Hugo Ticcianti
Daniel Rowland - viool, Dana Zemtsov - altviool, Joël Waterman - altviool, Nino Gvetadze - piano, Maja Bogdanović - cello, Nicky Schwartz - contrabas, Zoran Markovic - contrabas

Festivalcomponisten 2026

Giovanni Sollima, een gerenommeerde Siciliaanse cellist en componist, staat bekend om zijn meesterschap in zowel klassieke werken als zijn eigen composities. Zijn eclectische muziek haalt inspiratie uit diverse bronnen, waaronder volksmuziek, oude muziek, het Midden-Oosten, West-Afrika en Sicilië. Enkele hoogtepunten uit zijn oeuvre die tijdens het festival zullen klinken zijn o.a. 'LB Files', een compositie geïnspireerd op het leven van de Italiaanse emigrant Boccherini in Spanje vol met de zo typerende dansachtige bewegingen die Boccherini's nieuwsgierigheid en vaardigheid benadrukken om verschillende vormen, technieken en stijlen te combineren. Sollima's suite 'Viaggio in Italia' vertegenwoordigt een reis door de Italiaanse geschiedenis, geïnspireerd door politiek, intellect, kunst, landschappen en invloedrijke personen. Zijn vioolconcert 'TYCHE (2023)' beleeft zijn Nederlandse première uitgevoerd door Daniel Rowland en het festivalorkest.

De Grieks-Nederlandse componiste **Calliope**

Tsoupaki staat bekend om haar hedendaagse klassieke muziekcomposities die elementen van zowel de Griekse als de westerse muziektradities bevatten.

Ze heeft een indrukwekkend oeuvre opgebouwd en heeft

ze diverse prijzen ontvangen voor haar composities. Haar muziek is vaak beïnvloed door zowel de Griekse mythologie als de Byzantijnse muziektraditie. Tsoupaki's composities kenmerken zich door een diepgaande emotionele expressie en een verfijnde mix van traditie en vernieuwing. Enkele van haar bekende werken zijn onder andere 'Diary of a Madman', 'Mani', en 'St. John Passion', die een eigentijdse benadering bieden van traditionele thema's en genres. Haar bijdragen aan de hedendaagse muzikscene hebben haar een prominente plaats gegeven in het internationale muzikale landschap.

Bij leven en welzijn viert **Peteris Vasks** dit jaar zijn 80e verjaardag en Stiffestival brengt hem als special guest onder de aandacht. Peteris Vasks onderhoudt een diepgaande band met Stift: hij is meerder malen te gast geweest o.a. als Composer in Residence, schreef opdrachtwerken en er zijn diverse opnames gemaakt van zijn stukken bij het festival.

Festivalschrijver 2026

"Met de moed der wanhoop heb ik me aan het schrijven en de nieuwe taal vastgeklampt, zoals een schipbreukeling zich vastklemt aan een plank. De storm van de emigratie, de aardbeving van het veranderen van de geografische plek, de verdrinking in de angst van 'en nu?', 'wat doe ik hier?', 'hoe verder?'; dit alles voelde door de taal en het schrijven milder aan, zachter. Schrijven als ontkenning van het verlies. De tekst als fetisj. De woorden waarin je bent geboren achterlaten, betekent terugtreden, afstand doen; maar ik wilde juist opnieuw beginnen. Ik wilde doorvechten, niet opgeven. Want als je afziet van de woorden, laat je alles los. Wanneer de realiteit je je dromen afneemt, geven alleen de woorden je de dromen terug (...)" aldus Mira Feticu, festivalschrijver in 2026.

Uitgelichte projecten en musici 2026

> **The Seasons'** Een Stiftproject dat Vivaldi's Quattro Stagioni op verschillende manieren belicht. Het omvat moderne interpretaties van dit meesterwerk dat eigenlijk het eerste grote programmatische werk in de westerse muziek was waarbij de invloed van de jaargetijden op mensen tot uiting komt in kleurrijke muziek. Een uitgebreid programma door gerenommeerde solisten en het Stiffestival Orkest met o.a. Max Richter: Vivaldi's Four Seasons Recomposed: met videoprojecties door Christos Constantinou voortgeborduurd op de editie van Stift 2023, Philip Glass: The American Four Seasons, met

nieuwe choreografie door Edson Xavier, Piazzolla: Quattro Estaciones de Buenos Aires, met poëzie over Buenos Aires, Marcello Nisinman: Quattro Estaciones, met improvisaties door Nisinman, Peteris Vasks: Seasons, met wereldpremière van nieuwe versie van Rudens Musica (herfst) voor kamerorkest naast een fascinerend wereldwijd project dat de invloed van klimaatverandering via Vivaldi's muziek onderzoekt 'The (uncertain) Four Seasons'. Bovendien daagt het jonge componisten uit om hedendaagse 'Seizoenen' te creëren als onderdeel van de Vladimir Mendelssohn Composition Competition. De winnende nieuwe composities worden tijdens het Festival uitgevoerd en, als deel van de prijs, ook op een keten van internationale festivals Kuhmo, Storioni, Delft, Sylt, Osnabruck, Cividale, Rome, Staunton, Sonoro, Konvergenzie Bratislava.

- > **A Universal Creation** Een unieke uitvoering van Haydn's The Creation gemengd met traditionele Indiase muziek, waarbij de Hindu-verhalen over de oorsprong van de wereld worden vertaald naar geluid. Dit evenement is verweven met tabla virtuozen, vocalisten en het Stiffestival Orkest onder leiding van Hugo Ticciati.
- > **The Silk Road** Een onderzoek naar de verbindingen tussen Roma/Sinti en Indiase muziek, met de muzikale wortels die langs de Zijderoute in India liggen.
- > **Finding Maria** Een verkenning van de oorsprong en evolutie van de tango, inclusief een semitheatrale uitvoering van Piazzolla's 'Operita' Maria de Buenos Aires, geleid door Marcelo Nisinman.
- > **Verskillende concerten met een breed scala aan thema's**, waaronder de connectie tussen oude muziek en moderne werken, Schubert's Der Tod und das Mädchen, jeugdvoorstellingen geïnspireerd op lokale sagen, een diepgaande verkenning van 'La Follia' met Combattimento, en hommageconcerten ter ere van Peteris Vasks' 80ste verjaardag, uitgevoerd door het festivalorkest, Consensus Vocalis en solisten.
- > **Stiffestival wordt co-opdrachtgever** samen met de Strijkkwartetbiennale (SQBA), Parijse Biennale en ProQuartet voor een compositieopdracht aan **Alexander Raskatov** (zijn opera Animal Farm werd tot beste opera van het jaar gekozen) voor een strijkkwartet, dat in de 2026 Biennale in première zal gaan. De uitvoeringen gaan in samenwerking tussen het Arethusa Quartet en het Quatuor Arod
- > **Calliope Tsoupaki** zal een opdrachtwerk voor strijkkwartet schrijven. Een co-commissie van Stiffestival en Arethusa Quartet van 25/30 minuten.

Dit werk is geïnspireerd door de Arethusa mythe- en met actuele relevantie: de ongrijpbaarheid van kunst, en essentie van iets dat zo mooi is dat het verdwijnt als je het probeert te grijpen.

2027: BEETHOVEN, REVOLUTIE!

In het Stiffestival 2027 vierten we de verborgen schatten van Beethovens revolutionaire drang, zijn gevoel voor broederschap en zijn visionaire geest. In de belichaming van het beeld van een dove witte man is dat op het eerste gezicht een paradox maar een die wel geleid heeft tot composities die echt iets in beweging zette en erop uit waren in te grijpen in het leven van mensen. We willen in dit 200e sterfjaar van Beethoven groots uitpakken met een festival rond zijn revolutionaire idealen. Dit festival zal heel veel Beethoven klinken met daarnaast bijna alleen muziek van na 1950, met uitzondering een paar revolutionaire werken uit de romantiek en vroege 20e eeuw. Beethoven heeft ons geleerd dat kunst niet alleen voor de oren is, maar voor de ziel. Zijn erfenis is niet slechts een verzameling noten, maar een voortdurende inspiratie die de kunstenaar van vandaag aanspoort om te streven naar de kracht van emotionele connectie en de begeestering van sociale verandering. In de schaduw van Beethovens muziek vinden we niet alleen de echo's van een vervlogen tijdperk, maar ook de levendige resonantie van een tijdloze artistieke geest. Zijn muziek fungeerde als een wegwijzer, en dat is precies wat het hedendaagse kunstenaarschap ook beoogt: richting geven te midden van de chaos.

Zoals Beethoven de verbinding legde met zijn tijd, gaat Stiffestival op zoek naar de Sturm und Drang in de 21e eeuw. In zijn doofheid vinden we niet alleen een symbool van persoonlijke overwinning, maar ook een spiegel van de innerlijke strijd die kunstenaars van alle tijden bezielt.

Festivalcomponisten 2027

Joey Roukens, staat bekend om zijn levendige en eclectische muziek, waarin hij elementen uit diverse genres en stijlen combineert, variërend van traditionele klassieke muziek tot pop met als ondertoon een fascinatie voor het genre van de symfonie. Door zijn studie psychologie zijn verbanden tussen muziek en psychologie voor Roukens een sterk gegeven. In een periode waarin medestudenten vaak neigden naar modernistische stijlen, onderscheidt Roukens zich door verschillende stijlen te omarmen en te combineren, van gregoriaanse muziek tot de nieuwste technomuziek.

Hij beschouwt de hele muziekgeschiedenis als zijn speelveld, waaruit hij elementen put om zijn unieke verhaal te vertellen.

De Zuid-Afrikaanse cellist **Abel Selaocoe** herdefinieert de parameters van de cello. Hij beweegt zich naadloos door een overvloed aan genres en stijlen, van samenwerkingen met wereldmuzikanten en beatboxers tot concertoptredens en klassieke solorecitals. Abel combineert virtuoze uitvoeringen met improvisatie, zang en bodypercussie, en heeft een bijzondere interesse in het samenstellen van recitalprogramma's die de verbanden tussen westerse en niet-westerse muziektradities benadrukken, met als doel klassieke muziek te helpen een diverser publiek te bereiken.

Festivalschrijver | Collectief 2027

'Het enige wat wij van jou verwachten is dat je er onvoorwaardelijk voor gaat. Dat wat je denkt, zegt en doet relevant is. En alles wat je wilt bereiken ertoe doen moet. Wat we verder kunnen beloven is dat het een levenslange haat/liefde verhouding wordt.' Dit motto van AKI, academy for art and design in Enschede is een passend credo voor Stiffestival in het algemeen en deze editie in het bijzonder. Wij geven de filosofische en schurende beschouwing die doorgaans de festivalschrijver op zich neemt aan een **collectief van studenten van de AKI**. Zij zullen zich laten uitlokken door de weerbaarheid die Beethoven belichaamt en als generatie een voortzetting of een tegenstroming laten zien.

Uitgelichte projecten en musici 2027

- > **De 9 symfonieën van Beethoven klinken in allerlei gedaantes** Van kleurrijke kamermuzikale bewerkingen door Beethoven zelf of tijdgenoten, tot de uitvoering van de 5e symfonie door het festivalorkest zonder dirigent in een gloednieuwe theatrale versie ism Oorkaan.
- > **We zoeken naar dwarsverbanden door de eeuwen en culturen heen** Van de visionaire laatste pianosonate naar freejazz, van het spirituele strijkkwartet op 132 naar Perzische muziek door grootmeester Kahyan Kalhor, van de Grosse Fuge naar de improvisaties van Abel Selaocoe, en van de wilde finale van de 7e symfonie naar Servische volksmuziek.
- > **De laatste 5 strijkkwartetten klinken, met connecties naar muziek uit het Midden-Oosten** in muziek van Joey Roukens, Abel Selaocoe, Bach, Alban Berg en Webern, en we brengen 15 van de pianosonates, een soort autobiografie, steeds

voorafgegaan door een kort (gloed)nieuw werk, dat de sonate in een verrassende, persoonlijke context plaatst.

- > Het **Vladimir Mendelssohn Composition Competition** vraagt de deelnemers zich te laten inspireren door de idealen of specifieke werken van Beethoven, de winnende composities zullen tijdens het festival uitgevoerd worden.

2028: SECRETS AND CODES

Deze festivaleditie ligt nog ver in de toekomst. Maar ervaring en realisme leert ons dat het gekozen thema ook dan niet aan actualiteit ingeboet zal hebben. 'Luisteren naar muziek als politieke daad. Luisteren naar muziek als criminele daad.' uit de Roemeense film *Metronom* laat zien dat het een aangrijpende realiteit voor mensen was nog niet zo lang geleden en ook niet zo ver van ons vandaan.

Door de eeuwen heen en overal ter wereld hebben kunstenaars te maken gehad met situaties waarin vrijuit spreken gevaarlijk zou zijn en kon leiden tot vervolging, gevangenschap en zelfs de dood. Dit speelt tot op de dag van vandaag... Of het nu gaat om het uiten van politieke meningen, religie, seksualiteit, of zelfs simpelweg waar iemand geboren is en eruitziet zoals hij eruitziet. Open en bloot via extreme decreten of minder openlijk en onuitgesproken: altijd met een angstaanjagende absolute terreur. De tirannie die Joodse kunstenaars hebben geleden tijdens de Tweede Wereldoorlog, door degenen die het systeem durfden uitdagen in de voormalige USSR, door vrijdenkende kunstenaars in onderdrukkende regimes in het hedendaagse Iran & Afghanistan, tot aan de censuur van 'niet-conforme' geesten in het McCarthy-tijdperk in de jaren 1960 in de Verenigde Staten, de militaire dictaturen in Argentinië, Spanje, Portugal & Griekenland, in de religieuze oorlogen van de 16e en 17e eeuw, en de verstikkende niet-acceptatie van vrouwelijke en homoseksuele kunstenaars in landen zoals Rusland... Muzikanten, schrijvers, dichters, toneelschrijvers hebben uit noodzaak codes moeten vinden om zichzelf uit te drukken, om zichzelf uit te drukken in tijden van onderdrukking.

Het Stiffestival richt veel ruimte in voor jong talent om zich te ontwikkelen en podiumervaring op te kunnen doen. Van amateurmusici die net hebben leren spelen tot professionele muzikanten in het begin van hun carrière die de mogelijkheid krijgen gecoacht te worden op hoog niveau door 's werelds beste artiesten, docenten en creatievelingen. Tijdens het festival worden er ook programma's aangeboden gericht op de allerkleinsten, families en jeugd. Vanaf 2025 is SF ook gastheer van de internationale Vladimir Mendelssohn Compositie Competitie om veelbelovende componisten in de schijnwerpers te zetten.

Stift Musical Encounters

In de lente, in aanloop naar het Stiffestival organiseren we een serie masterclasses en concerten om ook door het jaar heen zichtbaar te zijn en het podium te bieden aan de wereldsterren van morgen.

De Stift Musical Encounters bieden plek aan zo'n 25 getalenteerde muziekstudenten uit Overijssel, Nederland en buitenland. Het Stiffestival zet zich in om talent uit Overijssel te stimuleren en moedigt deelname aan. Aanmeldingen uit de regio kunnen voorrang krijgen bij toelating. De deelnemers werken onder leiding van Daniel Rowland gedurende zes dagen in mei intensief met vermaarde topmusici zoals pianisten Marianna Shirinyan en Anthony Hewitt, altvioliste Lilli Majala, celliste Maja Bogdanović en contrabassist Olivier Thiery. Deze docenten hebben een grote passie voor het inspireren en enthousiasmeren van jonge talenten. De ochtenden worden besteed aan individuele masterclasses en na de lunch werken de docenten en studenten samen aan kamermuziek. Iedere docent is 'spelende coach' voor een trio, kwartet, kwintet of sextet. 's Avonds zijn er concerten. Naast de concerten op het Stift is er ook een concert in de Kleine Zaal van Wilmink Muziekcentrum. Er is ook een directe link met het festival, omdat deze talenten kunnen worden geselecteerd als Stift Young Artist en zo een plek krijgen in de festivalprogrammering. Er is ruimte om studenten te ondersteunen met een (gedeeltelijke)beurs die dat nodig hebben.

Stift Young Artists

Het Stiffestival biedt jaarlijks een podium aan gemiddeld 10 'Stift Young Artists', jonge musici jonger dan 30 jaar die nog aan het conservatorium in binnen- of buitenland studeren of de eerste stappen in hun carrière zetten. Dit zijn vaak alumni van de SME of ze zijn aangedragen door Daniel of zijn collega's. Deze

musici spelen in het Stiffestival Orkest zij aan zij met ervaren internationale topmusici en inspireren elkaar wederzijds. De Young Artists blijven een jaarlang verbonden aan het Stiffestival, krijgen lessen aangeboden en er wordt gestaag een netwerk uitgebreid om door het seizoen op te treden, soms ook met Daniel Rowland.

Ons doel is om jonge artiesten te begeleiden bij het ontdekken van hun eigen unieke stem zonder een kopie te worden van anderen, hoe briljant die anderen ook zijn. We streven naar moed, een sterke werkhethiek en het genot van muziek maken. Daarnaast bereiden we hen voor op het veelzijdige, hybride bestaan van moderne musici. We bevorderen proactiviteit, openheid, respectvolle samenwerking, groei en het verlaten van de comfortzones en bouwen aan zelfvertrouwen voor overtuigende optredens. We benadrukken de waarde van subtiliteit naast kracht en moedigen aan om betrouwbare collega's te zijn.

Kamermuziekfestivals dienen als een intense leeromgeving. We laten de jonge musici kennismaken met creatieve artiesten, zoals Giovanni Sollima, Kaya Kalhor, David Krakauer, Israel Galvan, Olli Mustonen, Rembrandt Frerichs, Luciana Mancini, Giles Apap, en Gareth Lubbe.

Het Britten Jeugd Strijkorkest

Het Stiffestival en het Britten Jeugd Strijkorkest hebben een meerjarig partnerschap. Het orkest, bestaande uit talentvolle musici tot 22 jaar, krijgt verschillende kansen tijdens het festival. Ze studeren solowerken in voor orkest met Stiffestivalmusici die hen coachen, waarna ze samen optreden. De winnaar van het Britten Concours mag gratis deelnemen aan Stift Musical Encounters, waar meerdere orkestspelers succesvol auditeren. Deze samenwerking, inclusief coaching tijdens repetitiweekenden, creëert een sterke band tussen Daniel, collega's en het orkest, wat een stevige basis biedt voor het zomerfestival. Dit partnerschap biedt een stabiel podium voor de ontwikkeling van de musici, een cruciale fase in hun carrière. Het doel is om eens in de vier jaar een grotere productie te realiseren, zoals de opera Noyes Fludde in 2024. De volgende productie wordt voor 2028 gepland met in de tussenliggende jaren een concert tijdens het festival.

PUBLIEKSFUNCTIE

Het Stiffestival heeft in de afgelopen 20 jaar een gewaardeerd merk en een duurzame relatie met het publiek opgebouwd.

Volgens onderzoek van I&O Research (april 2023) werd het Stiffestival als meest populaire evenement van de beeldbepalende evenementen in Overijssel gewaardeerd door het publiek. Maar wie is dit publiek, hoe bereiken we deze bezoekers en wat zijn de ambities voor de aankomende jaren?

WIE ZIJN ONZE DOELGROEPEN?

Het festival heeft een toegewijde vaste groep bezoekers en Vrienden die als ambassadeurs van het festival fungeren. Het zijn veelal liefhebbers van klassieke muziek (en kamermuziek in het bijzonder) die in de regio wonen. In 2022 was het aandeel bezoekers uit Twente 51%, uit Overijssel als geheel 53%. Een overige deel van de klassieke muzikliefhebbers komt van buiten de regio en bezoekt het Stiffestival vaak meerdere dagen. De kaartkopers komen voornamelijk af op de kwaliteit van de muziek maar zij zijn ook liefhebbers van cultuur- en erfgoed (publieksenquête 2023). Tenslotte zijn er ouders met kinderen t/m 12 die speciaal naar de familiedag komen, jongeren en studenten voor bijvoorbeeld de programmering van Stift Unbound, een terugkerend concept van een avondconcert geprogrammeerd voor een jonger publiek.

Persona's

Een intensief marketingtraject op basis van observaties, enquêtes en focusgroepen heeft geleid tot een beschrijving van ons publiek in een aantal persona's. Dit staat symbool voor een groot deel van het Stiffestival-publiek. Uiteraard is er meer diversiteit en nuance binnen deze persona's maar met deze persona's op het netvlies kunnen we de communicatie en de tone-of-voice gericht inzetten. De indeling hebben we geformuleerd volgens doelgroepenanalyse Rotterdam festivals.

De Klassieke Cultuurliefhebbers

Het grootste gedeelte van deze groep heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Het zijn grote liefhebbers van vele vormen van cultuur. Ze zijn nieuwsgierig en ontdekken graag nieuwe werelden. Vaak zijn ze hoog opgeleid en hebben een mooie carrière achter de rug. Deze groep vormt de grootste vaste doelgroep van het Stiffestival. Ze waarderen het festival om de kwaliteit en de avontuurlijke programmering.

De Weelderige Cultuurminnaars

Deze groep is tussen de 45 en 70 jaar. Ze leven een goed leven en daar hoort relatief veel kunst en cultuur. Ze hebben kennis van de maatschappij en een brede culturele smaak, lezen veel, hebben vaak een drukke carrière. Ze komen naar het Stiffestival met hun partner, maar ook met vrienden of met hun kinderen. Ze vinden de sfeer en de locaties belangrijke redenen om een concert te bezoeken. Ook vinden ze het leuk om bekenden te ontmoeten.

De Kindrijke Cultuurvreters

In hun drukke leven is niet veel tijd. Maar leuke dingen doen vindt deze groep belangrijk. Ze zijn tussen de 30 en de 40, hebben een druk gezinsleven, intensieve banen en een vol sociaal leven. Ze leven vooral in de randstad maar ook in de omgeving van Enschede. Deze groep komt naar het Stiffestival omdat ze het belangrijk vinden hun kinderen verschillende vormen van cultuur mee te geven. Ze waarderen de familievoorstellingen en de sfeer van het festival.

AMBITIES DOELGROEPEN

De capaciteit is bij veel concerten beperkt en ons publiek waardeert de intimiteit bij de voorstellingen. De afgelopen jaren hebben we gericht gekeken waar we capaciteit konden verhogen zonder de intimiteit te verliezen. Het openings- en slotconcert, de locaties in Muziekcentrum en meer programmering in de Stiftskerk zijn momenten waar wij succesvol meer publiek naartoe hebben kunnen trekken. Zo is het aantal bezoekers in 2023 op een recordhoogte van 5100 uitgekomen. Het voornaamste doel is op dit moment om die aantallen vast te houden en niet zozeer erover heen te stijgen. Het klassieke muziek publiek is vaak op leeftijd. Om de toekomst van het festival te bestendigen, zoeken we naast het behoud van het huidige betrokken publiek blijvend naar meer diversiteit, verjonging en nieuwe doelgroepen.

In de periode 2025-2028 formuleren we daarom drie doelstellingen. We willen:

- > bestaande doelgroepen behouden en verbreden,
- > de betrokkenheid vergroten
- > nieuwe doelgroepen aantrekken.

Bestaande doelgroepen behouden en verbreden

Uit enquêtes blijkt dat er nog winst valt te behalen in de bekendheid van het festival. Eerste bezoekers geven vol verbazing aan dat ze nog niet eerder van het festival hadden gehoord. De bovenstaande doelgroepen die we reeds, of eindelijk bereiken kunnen we dus verbreden

door in te zetten op meer naamsbekendheid. Hoewel het Stiffestival bekend staat om haar intieme en kleine locaties zijn in de loop der jaren ook een aantal grotere speelplekken zoals het voorplein van Kasteel Twickel, Grote Kerk in Enschede en Muziekcentrum een geliefd onderdeel van het programma. De capaciteitsverhoging in 2023 van het openingsconcert bij Kasteel Twickel van 600 naar 800 stoelen werd snel verkocht. Hieruit blijkt dat er nog veel potentie is om meer mensen uit dezelfde doelgroepen te bereiken.

In 2026 doen we een nulmeting van onze naamsbekendheid via Hendrik Beerda brand consultancy, zodat we vervolgens meetbare doelstellingen kunnen formuleren. Daarna meten we elke drie jaar met een nieuw onderzoek de voortgang.

Betrokkenheid vergroten

Naast het zomerfestival zetten we de rest van het jaar rond in om meer verbinding met ons huidige publiek. Dit doen we door op verschillende momenten in het jaar evenementen aan te bieden zoals het Midwinterfestival en SME. Een deel van ons vaste publiek is Vriend. Sinds de zomer van 2023 is er een (vrijwillige) vriendencoördinator die in samenwerking met het team Vrienden werft, speciale Vriendennieuwsbrieven opstelt en de tegenprestaties van de vrienden coördineert. Daarnaast krijgen Vrienden gratis toegang tot het digitale kanaal Stiffestival Online, met registraties, podcasts en verdiepende artikelen en meer informatie over jong talent. Uit focusgroepen met Vrienden bleek dat er vanuit de grote liefde voor muziek een behoefte bestaat naar meer musicologische informatie. Ook marketingacties als vroegboekkortingen, speciale dagkaarten, nieuwsbrieven, programmaboekjes en achtergrondsartikelen op de website en in de media zorgen voor meer betrokkenheid en bevredigen de behoefte aan kennis en inspiratie. Bezoekers ervaren een gevoel van inclusiviteit en laagdrempeligheid door onder andere Q&A's rondom concerten, een toegankelijk bruisend festivalhart waar mensen samen kunnen komen en kunnen eten en verschillende feedback & reflectiemogelijkheden.

Nieuwe doelgrepen aantrekken

We willen meer mensen laten delen in de festivalmagie van onverwachte ontmoetingen. De aankomende jaren zetten we onze marketingstrategie in om meer nieuwe doelgroepen aan te trekken en het publieksbereik te verbreden. Deze lange termijnstrategie vergt tijd en aandacht. We richten ons de komende periode op lokale bewoners die nog nooit bij het Stiffestival zijn geweest

en cultuurliefhebbers die wij via andere disciplines bereiken. In de aanloop naar het festival ontwikkelen we vanuit het festivalthema participatieve projecten waarbij we actief deze nieuwe doelgroepen betrekken.

Focus is het wegnemen van barrières voor deelname door de festivalactiviteiten toegankelijk te maken op fysiek, financieel en cultureel gebied. Voorbeelden hiervan zijn:

- > In 2024 is er een uitgebreid traject met een kunstenaar in de aanloop naar het community project **De Zondvloed** (naar de opera Noyes Fludde van Benjamin Britten) waarbij specifiek lokale gemeenschap van Weerselo wordt aangesproken. De gemeenschap co-creëert het decor door het maken van dieren en het bewerken van gerecyclede plastic voorwerpen. Dit alles om het thema van de klimaatcrisis waar Zondvloed om draait tastbaar te maken. Ervaringen uit dit project worden meegenomen in de plannen voor 2025-2028.
- > Stiffestival doet mee met de viering van **700jaar Enschede** in 2025 met een groots project in samenwerking met harmonieën (zie uitgelichte projecten 2025) uit de omgeving waaronder een groots concert in het Van Heek park in Enschede.
- > Het jaarlijks terugkerende **Stiftkoor** treedt op in een voorprogramma van een avondconcert. De deelnemers komen om te zingen maar krijgen daarbij ook een actieve rol in het festival.
- > Vanuit het thema organiseren we in de **Stiftsalons** inhoudelijke lezingen en muzikale verkenningen waarbij we een nieuw publiek bereiken die de gevarieerdheid van Twente vertegenwoordigd. Twente kent bijvoorbeeld een grote Turkse gemeenschap die we door de specifieke programmering met het thema **A Mediterranean Voyage**, wisten te bereiken.
- > In samenwerking met **Oorkaan** creëren we een specifiek programma voor kinderen. Al vele jaren hebben we een familieaanbod, de aankomende jaren krijgt deze programmering meer inhoud en diepgang.
- > De oplevering van het **Stiffestival Online platform** in 2024 geeft aanknopingspunten voor het bereiken van nieuwe doelgroepen. Mensen in het buitenland of mensen die minder mobiel zijn en geen concerten op locatie kunnen bezoeken kunnen digitaal een deel van het Stiffestival beleven.
- > Met Stiffestival Online haken we met het 'place-met-project' aan bij Stukske Twente, onderdeel van **1Twente Senior** dat zich inzet voor het brengen van taal en cultuur bij mensen in verzorgingstehuizen en dagbestedingslocaties aan de eettafel op een laag-

drempelige manier. Dit past ook in het doel van de regio deal Beter Twente ter bevordering van de digitalisering van de gezondheidszorg waarbij de beoogde doelgroep via kunst en cultuur naar een digitale omgeving geleid wordt.

Verkoop

De kaartverkoop van Stiffestival vertoont al jaren een stijgende lijn (met uitzondering van de coronajaren). Afgelopen zomereditie vond een recordaantal bezoekers hun weg naar het festival. De bezettingsgraad was 79%. Aankomende jaren willen we deze verkoopcijfers behouden. De balans tussen het behoud van de intimiteit van (snel uitverkochte) concerten in bijvoorbeeld de Stiftskerk en capaciteitsuitbreiding op grotere locaties zoals Kasteel Twickel maakt dat dit haalbaar is. Kaarten zijn verkrijgbaar via de Stiffestival-website en de Nationale Theaterkassa, waarbij deze toegankelijkheid positief wordt beoordeeld door de meeste kaartkopers. Sommige concertkaarten zijn rechtstreeks verkrijgbaar bij het Wilminktheater in Enschede en ook aan de deur. Feedback van bezoekers wordt verwelkomd via de website, sociale media, e-mails en nieuwsbrieven, terwijl enquêtes na het festival verdere inzichten opleveren. Tijdens concerten staan vrijwilligers en medewerkers klaar om vragen te beantwoorden. Servicemails voorafgaand aan concerten met informatie over het evenement, parkeren en horeca worden gewaardeerd, zoals blijkt uit de publieksenquête.

De publieksenquête toont aan dat de meerderheid van de huidige bezoekers de kaartprijzen als redelijk ervaart, zonder negatieve opmerkingen hierover. Toch weten we uit persoonlijke reacties van bezoekers dat de kaartprijzen een hindernis kunnen vormen voor jongeren en specifieke doelgroepen of negatieve invloed hebben op de groei van de Vrienden van Stiffestival. Aankomende jaren willen we met ons prijsbeleid toegankelijker zijn voor verschillende doelgroepen. We starten met een korting voor jongeren t/m 27 jaar en creëren evenementen met een laag entreebedrag zodat mensen met elk budget een deel van het festival mee kan maken. Ook onderzoeken we de aansluiting bij De Toegift (va 2024), waarbij andere festivalbezoekers het mogelijk maken voor minder draagkrachtigen om een concert te bezoeken.

MARKETINGDOELSTELLINGEN 2025-2028

Ticketverkoop:

> 4.500-5.000 voor het zomerfestival per jaar

Dat doen we binnen de beperkte capaciteit op onze

intieme vaste locaties en de (per editie wisselende) grotere locaties waar we meer bezoekers kunnen ontvangen.

> 300 tickets voor SME per jaar

> 700 tickets voor het Midwinterfestival per jaar

Daarnaast:

- > Werven we de komende vier jaar 250 nieuwe Vrienden die toegang krijgen tot Stiffestival Online, ons digitale platform.
- > Maken we zo veel mogelijk onderdelen van de marketing meetbaar o.a. door een eigen ticketingsysteem, een jaarlijkse enquête, tweejaarlijks publieksonderzoek en focusgroepen.
- > Zetten we in om 10% nieuwe bezoekers per jaar te bereiken waaronder jongeren en mensen die komen voor de thematische en multidisciplinaire programmering. Met het eigen ticketsysteem zijn we in de mogelijkheid dit te meten.
- > Behouden we de verhouding van ca. 50% bezoekers uit de regio t.o.v. 50% landelijk bezoekers.
- > Zetten we ons prijsbeleid in om toegankelijker te worden voor andere groepen.

MARKETINGSTRATEGIE

(HOE DOEN WE HET DAN?)

> **Koesteren van ons bestaande publiek**

Met een consistente communicatie en storytelling via onze vaste kanalen zoals website, nieuwsbrieven, het digitale kanaal Stiffestival Online en de socials bereiken we ons vaste publiek en Vrienden en borgen we het goede contact. Afgelopen jaar bekeken 105.700 unieke accounts onze socialmediacampagne. De nieuwsbrief wordt per keer door zo'n 2500 mensen geopend en blijkt een effectief middel om kaarten te verkopen en te communiceren over de evenementen.

> **Twentse zichtbaarheid als speerpunt**

De focus van het festival op muziek en erfgoed in Twente is voor het toerisme een interessante trekker, terwijl de platforms van deze sector voor nieuwe bezoekers voor het Stiffestival kunnen zorgen. Met een uitgebreide outdoorcampagne en een intensieve investering in Twentse samenwerkingen bereiken we het Twentse publiek en vergroten we onze zichtbaarheid.

> **Samen sta je sterk**

Samenwerking binnen de culturele sector in de regio. Dit betreft zowel samenwerking in programma, zoals bijv. met het Wilminktheater, Phion, Gogbot en Sonnevank, als samenwerking in de vorm van cross promotion. Door bijvoorbeeld het delen van elkaars

content. Dit kan zorgen voor een groter publiek uit de regio, met name voor de concerten op grotere locaties.

> **De wereld mag het weten!**

‘Het best bewaarde geheim van Twente’ kopte een krant een keer. Maar de wereld mag het weten! Onze landelijke campagne via persberichten en contacten met de media, radioadvertenties en de uitgebreide onlineadvertentiecampagne bereikt de (klassieke) muziekliefhebber buiten Twente.

> **Content is de sleutel**

Het platform Stiffestival Online is een belangrijke troef voor de Vriendenwerving. Content is beschikbaar voor Vrienden, een deel van de content zal ook beschikbaar komen als pay-per-view en een deel is voor iedereen gratis toegankelijk. Het gaat bijv. om previews van concertregistraties, podcasts en de programmatoelichtingen. Het hele jaar door is het Stiffestival dus zichtbaar.

> **OP = OP**

Ons vaste publiek boekt kaarten vaak in een vroeg stadium en bereidt zich graag lang van te voren voor op het festival. Tegelijk is de landelijke trend om pas kort van tevoren kaarten te kopen steeds sterker geworden, waardoor de kaartverkoop voor de grotere locaties soms veel later op gang komt. In 2023 bleken de vroegboekkorting en dagkaarten een effectief middel om mensen vroeg in actie te laten komen. Hierdoor kunnen we de (online) marketing gericht inzetten voor de overige concerten.

> **Bijzondere locaties zijn publiekstrekkers**

Aankomende periode zetten we in om naast de vertrouwde intieme festivallocaties steeds weer te zoeken naar nieuwe concertlocaties met een ruimere capaciteit. Dit schept mogelijkheden om een groter publiek te bereiken. Deze wisselende nieuwe locaties dragen bij aan het avontuurlijke karakter van het festival.

> **Doe mee!**

In de aanloop naar het festival ontwikkelen we vanuit het festivalthema participatieve projecten waarbij we actief mensen benaderen die niet vanzelfsprekend naar het festival zouden komen. Met de community-opera Zondvloed in 2024 hebben we een eerste pilot waarbij we een traject hebben ontworpen met een kunstenaar/social designer die met de gemeenschap van Weerselo via het thema van afvalverwerking en problematische overproductie van plastic tot een creatieproces komt dat leidt tot het decor van de opera zelf. Door de betrokkenheid bij de projecten bezoeken zij het festival wél. Dit levert rechtstreeks nieuwe bezoekers op, maar ook indirect. Een project waarin kinderen deelnemen geeft deze kinderen niet alleen een inkijkje in de wereld van klassieke muziek, maar trekt hoogstwaarschijnlijk ook het bezoek van de ouders en familieleden. Het bevordert dus ontmoetingen die anders niet zouden plaatsvinden, zoals in onze visie beschreven.

INBEDDING

REGIONALE DYNAMIEK

Twente staat bekend om zijn rijke textielgeschiedenis, prachtige natuur, sterke gemeenschapszin en onderscheidende dialect. Het gebied heeft prachtige landschappen, met uitgestrekte velden, bossen, heidevelden en schilderachtige dorpen.

Twentenaren staan bekend om hun no-nonsense mentaliteit, gastvrijheid en sterke gemeenschapsgevoel wat ze combineren met een sterke drang naar innovatie en vooruitgang. Het Twentse dialect, hoewel minder prominent in de steden, blijft een belangrijk onderdeel

van de lokale identiteit en wordt gekoesterd door de inwoners.

Stiffestival heeft zich in haar ontwikkeling gedurende de afgelopen twintig jaar stevig verankerd met als doel de culturele wortels van de regio te versterken. Voor Stiffestival is inbedding een vanzelfsprekend uitvloeisel van haar artistieke keuzes en stappen. Onze jarenlange aanwezigheid heeft ons de mogelijkheid gegeven om de culturele en artistieke dynamiek van de regio te begrijpen en te omarmen. In deze periode hebben we ons publieksbereik zien groeien en de gelegenheid

gehad om diepere banden te smeden met de regio. Stiffestival heeft in de loop van de jaren een breder scala aan artistieke activiteiten weten te presenteren. Wat begon met concerten in de Stiftskerk zijn nu ruim dertig evenementen van heel intiem tot heel groot om zowel te beluisteren als om aan mee te doen.

Het Wilminktheater en Muziekcentrum

Enschede is hierin een cruciale partner voor het Stiffestival. Hun diverse locaties, waaronder het Muziekcentrum met de Grote Zaal, de Grote Kerk en de Kleine Willem, spelen een essentiële rol in ons festival en bieden een podium voor creatieve samenwerkingen. In de jaren '24-'28 organiseren we een concertserie onder curatorschap van Stiffestival. Het Wilminktheater ondersteunt Stiff Young Artists, levert bijdragen aan bijzondere projecten en was betrokken bij het succesvolle benefietconcert voor Oekraïne in april 2022. Voor de periode 2025-2028 plannen we de voortzetting van het populaire Crècheconcert, waar Stiffmusici een uur lang muziek spelen voor kleine kinderen die vrij rondlopen en ontdekken. Onze samenwerking met de educatieafdeling van het Muziekcentrum breiden we uit door specifieke activiteiten te integreren in andere festivalonderdelen, waar de programmering dit toelaat. In het kader van **Enschede 700** in 2025 zetten we ook in op het naar voren brengen van lokale amateurkunstbeoefening. Samenwerking met lokale harmonieën, het genre dat in Twente in een zeer hoog vaandel staat, is hier een voorbeeld van. Zie ook programmering.

Phion als hét orkest van de regio hoort ook bij de samenwerkingen die bijdragen aan de inbedding. In 2024 maken we een voor beide partijen uitdagend programma: het grootse en zeer veeleisende celloconcert van Osvaldo Golijov in een versie zonder dirigent. We hebben een wederzijdse toezegging om naar invullingen te kijken voor 2025 en 2026. Hierbij hanteert Phion een voor ons zo behapbaar mogelijke uitkoopsom en brengt zij daarnaast het gebruik van de zaal en de repetities in.

Wij lanceren in 2025 **de Kinderraad voor Muziek**, een concept van Oorkaan dat in 2023 in Amsterdam startte en nu ook in Twente wordt geïntroduceerd. De Kinderraad, bestaande uit kinderen tussen 8 en 12 jaar, gaat regelmatig bijeenkomen en wisselt ervaringen uit met de Kinderraad Twente en die van Amsterdam, inclusief bezoeken tijdens het festival en in Amsterdam om voorstellingen bij te wonen, kritisch te reflecteren en met elkaar in gesprek te gaan.

Stichting Landschap Overijssel is onze partner waar het gaat om het belichten of nieuw te ontdekken buitenplaatsen en gebieden. We overleggen jaarlijks en stemmen het programma af.

Met **1Twente** bouwen we gestaag aan onze relatie sinds 2023. We nemen onze podcasts op in hun studio, zij leveren publiciteit en we onderzoeken of er een mobiele studio te realiseren is voor tijdens het festival.

LOKALE FINANCIERING

Een essentieel aspect van onze regionale inbedding is het vinden van duurzame financiële steun. We zijn verheugd te constateren dat de steun van lokale fondsen gestaag is toegenomen. Zo heeft het **Twentse ondernemersnetwerk Apollo** een drie-jarige toezegging gedaan en hebben in de afgelopen jaren enkele private lokale fondsen bijgedragen. De inbedding vanuit de provinciale subsidie is ten tijde van schrijven met een jaar uitgesteld en het Stiffestival maakt zich met andere lokale organisaties sterk om het concept van **Beeldbepalend Evenement in de Provincie Overijssel** te behouden. Deze groeiende financiële ondersteuning benadrukt de waarde die we toevoegen aan de lokale gemeenschap. We zullen blijven streven naar het versterken van deze banden en het ontwikkelen van langdurige relaties met lokale financiële partners. Het Stiffestival omarmt ecologische **duurzaamheid** door niet-vervuilend te organiseren en zich te focussen op milieuvriendelijk vervoer voor musici tijdens het festival. In 2024 zal Autobedrijf Drent Wilmink **elektrische auto's** ter beschikking stellen voor dit doel. We streven ernaar deze sponsoring voort te zetten en moedigen het publiek aan om zoveel mogelijk gebruik te maken van het openbaar vervoer of de fiets, hoewel dit gezien de locaties rondom Weerselo uitdagend kan zijn.

LOKAAL TALENT

Het Stiffestival omarmt zowel een uitgebreid (inter)nationaal netwerk als lokale betrokkenheid. We streven ernaar teamleden uit de regio een centrale rol te geven, waardoor het festival verankerd wordt in de lokale gemeenschap. Na een succesvolle samenwerking met **FC Noaber** in de vorige editie, willen we deze inzet van (jonge) krachten uitbreiden, inclusief samenwerking met talenten van bijvoorbeeld de Cas Spijkers Academie, vooral in de horeca. Daarnaast focussen we op het bieden van leer- en doorgroeimogelijkheden, met speciale aandacht voor lokale festivalproducenten. We dragen waardering uit en bevorderen diversiteit

met gelijke kansen voor mensen van verschillende achtergronden in een respectvolle werkomgeving. Zo dragen we niet alleen bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, maar bevorderen we ook de ontwikkeling van regionaal cultureel talent. We bieden mogelijkheden om relevante workshops te volgen of organiseren coaching.

Het Britten Jeugd Strijkorkest staat bij Talent beschreven maar speelt bij inbedding ook een belangrijke rol. Wij vinden elkaar als medestrijders voor het stimuleren en ontwikkelen van jong talent in Overijssel. Wij zien dat er een gat aan het ontstaan is tussen jong talent en beroepspraktijk door het steeds meer wegvallen van muzikereducatiemogelijkheden. Stiffestival en het Britten bieden met de jaarlijkse samenwerking continuïteit en een stabiel podium voor dit opkomend talent. Met de deelname aan de SME en aanwezigheid in het festival is er een waardevol contact tussen de strijkers van het Britten en de Young Artists die dichtbij staan als *peers*. Met de jaarlijkse masterclasses aan Het Britten door Daniel Rowland wordt er een vertrouwensband opgebouwd waarbinnen de jonge strijkers kunnen groeien, observeren en leren. De winnaar van Het Britten Concours krijgt een plek aangeboden in de SME en bovendien heeft Stiffestival daarnaast een beurs gereserveerd voor specifiek Overijssles talent dat die hulp nodig zou hebben. Deze wordt gescout door Het Britten die in contact staan met deze doelgroep en voor kan dragen.

EUREGIO

De regio Zwolle-Twente-Münsterland is strategisch gelegen in Noordwest-Europa: aan de rand van het 'ABC-gebied' (Amsterdam-Brussels-Cologne). Dit biedt kansen maar om die te kunnen verzilveren, moet grensoverschrijdend worden samengewerkt.

De Euregio is hiervoor destijds opgericht om die grenzen te overwinnen met als doel één gemeenschappelijke stad-land-regio te creëren. Er zijn gezamenlijke economische speerpunten, maar er is nog veel winst te behalen uit samenwerking (niet alleen de grensoverschrijdende, maar ook die binnen de provincie Overijssel: waar Zwolle haar blik meer westwaarts – naar de Randstad – richt, kijkt Twente namelijk naar het Duitse achterland).

Stiffestival kijkt al geruime tijd naar hoe zij het publiekspotentieel uit het Duitse gebied zou kunnen benaderen. Wij zijn ons bewust van de regionale ambitie en houden in de gaten hoe wij hierop kunnen aansluiten. De jarenlange samenwerking met het **Con Brio Festival in Osnabrück** is hiervoor een mooie basis. Al vijftien jaar combineert Daniel Rowland programmering van beide festivals en is Con Brio een vaste plek waar met name ook de Young Artists een podium krijgen in het verlengde van hun optredens tijdens het festival ●